

**пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету
Освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування, третій (освітньо-науковий)
рівень вищої освіти**

освітня програма була на громадському обговоренні у період з 16 січня 2026 р. по 15 лютого 2026 р.

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20908/proyektonppua2026nabir.pdf>

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування/неврахування пропозиції
Зовнішній стейкхолдер, академічна спільнота, представник роботодавця	Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ	Західноукраїнський національний університет, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, доктор економічних наук, професор (м. Тернопіль);	При формулюванні опису предметної області ОНП узгодити пункти щодо визначення об'єкту вивчення, теоретичного змісту предметної області, методів, методики та технологій, інструментів та обладнання (розділ 3. «Характеристика освітньо-наукової програми») з описом предметної області спеціальності, викладеним в Методичних рекомендаціях щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013.	Враховано
Зовнішній стейкхолдер, академічна спільнота, представник роботодавця	Микола ЛАТИНІН	ННІ «Інститут державного управління» ХНУ імені В. Н. Каразіна, завідувач кафедри економічної політики та менеджменту, доктор наук з державного управління, професор (м. Харків)	Рекомендовано розширення контенту навчальної дисципліни «Державна політика сталого розвитку сільських громад» та уточнення її назви («Державна політика сталого розвитку територіальних громад») оскільки доцільно розширити об'єкт її вивчення, ним мають бути всі види громад, а не тільки сільські.	Враховано
Зовнішній стейкхолдер, академічна спільнота, представник роботодавця	Ганна КОВАЛЬ	Державний університет економіки і технологій, професорка кафедри публічного управління та адміністрування, доктор наук з державного	1. З огляду на стратегічну важливість реалізації Цілей сталого розвитку для України, особливо в умовах воєнного стану, повоєнного відновлення та євроінтеграційних процесів, доцільно конкретизувати цілі навчання ОНП шляхом акцентування ролі сталого розвитку в державній політиці та управлінській діяльності. У цьому контексті пропонується уточнити формулювання цілей навчання, доповнивши їх положеннями про здійснення управлінської та адміністративної діяльності на основі набутих	Враховано

		управління, професор (м. Кривий Ріг)	компетентностей і створення нових знань задля досягнення цілей сталого розвитку, що посилить ціннісну й стратегічну орієнтацію програми. 2. Виходячи з оновлених цілей навчання та необхідності формування у здобувачів системного бачення сучасних управлінських підходів, доцільним є доповнення переліку вибіркових дисциплін навчальною дисципліною «Публічне управління на засадах сталого розвитку». Запровадження такої дисципліни сприятиме поглибленню теоретичних знань і розвитку практичних навичок щодо інтеграції соціальних, економічних та екологічних пріоритетів у процеси формування та реалізації державної політики, а також відповідатиме європейським освітнім стандартам і міжнародним підходам до підготовки фахівців у сфері публічного управління.	Передбачено розглянути при плануванні портфелю вибіркових дисциплін в ході реалізації ОНП 2026 р.
Зовнішній стейкхолдер, академічна спільнота, представник роботодавця	Наталія ГАВКАЛОВА	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, завідувачка кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, доктор економічних наук, професор (м. Харків)	Доцільно уточнити вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. А саме, щодо обсягу основного тексту дисертації, що визначений як 4,5-7 авторських аркуша – 108-169, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН України, оскільки він уявляється недостатнім.	Не враховано (Дана вимога не регламентована жодним зовнішнім нормативним документом, тому визначена даною ОНП)
Зовнішній стейкхолдер, академічна спільнота, представник роботодавця	Ігор КОЗІЮРА	Полтавський університет економіки та торгівлі, професор кафедри менеджменту, доктор наук з державного управління, професор	1. Мета освітньої програми, викладена у розділі 2, потребує конкретизації з огляду на специфіку підготовки фахівців у профільному аграрному закладі вищої освіти, оскільки саме чітке визначення унікальності програми дозволить виокремити її серед аналогічних освітніх продуктів інших університетів.	Не враховано (Зважаючи на те, що Наказом МОН від 31.12.2025 № 1734 теоретичний зміст предметної області спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування визначено як «Теорії, поняття, принципи, концепції публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях», що цілком відповідає меті програми: Підготовка фахівців вищого рівня кваліфікації та формування у них

				<p><i>сукупності компетентностей, спрямованих на забезпечення здатності щодо формування і розв'язання комплексних наукових й практичних проблем публічного управління та адміністрування, організації та здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної, управлінської та адміністративної діяльності з урахуванням практики публічного управління європейських країн)</i></p>
			<p>2. Фахова компетентність ФК13, яка стосується організації професійної служби лише в органах місцевого самоврядування, видається занадто вузькою та потребує розширення на державну службу всіх рівнів управління.</p>	<p>Не враховано (Оскільки «ФК04 Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації», «ФК05 Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування» внутрішнього стандарту стосується управління на усіх рівнях публічної влади. «ФК13 Здатність до розробки та обґрунтування наукових рекомендацій щодо організації професійної, політично неупередженої служби в органах місцевого самоврядування на основі взаємодії з громадянським суспільством в інтересах територіальної громади» визначено додатково робочою групою для досліджень, які стосуються проблем місцевого самоврядування: «Моделювання управлінських технологій електронного урядування на місцевому рівні», «Розвиток механізмів електронної демократії в місцевому самоврядуванні України»)</p>
			<p>3. Програма не включає компетентності щодо євроінтеграційних процесів у публічному управлінні, антикризового управління та володіння сучасними методами аналітики великих даних і штучного інтелекту, що є критично важливим для сучасного дослідника у сфері публічного управління та адміністрування.</p>	<p>Враховано</p>

			<p>4. Розподіл кредитів між обов'язковими компонентами програми потребує оптимізації відповідно до специфіки третього освітньо-наукового рівня, на якому методологія наукових досліджень становить фундаментальну основу для написання дисертації. Зокрема, на дисципліну ОК7 «Методологія та організація досліджень у галузі публічного управління та адміністрування» виділено лише 5 кредитів, тоді як на ОК1 «Англійська мова академічного спрямування» – 7 кредитів, що видається непропорційним для PhD-рівня, де пріоритетним має бути саме оволодіння інструментарієм дослідження. доцільно збільшити обсяг ОК7 до 6-7 кредитів або додати до вибіркового компонента спеціалізовані курси з прикладного економетричного аналізу чи Data Science в публічному управлінні, водночас оптимізувавши обсяг ОК1 до 5 кредитів. Аналогічно, обсяг ОК8 «Управління проектами в публічній сфері» (3 кредити) видається недостатнім для глибокого освоєння сучасних методологій у державному секторі, особливо враховуючи програмний результат навчання ПРН07, який вимагає від здобувача вміння розробляти стратегії та програми відновлення, тому пропонується розширити цей компонент до 4-5 кредитів або інтегрувати його з ОК10, створивши потужний міждисциплінарний модуль «Управління стратегічними проектами відновлення».</p>	<p>Враховано частково (Структура ОНП відображає розподіл кредитів між освітніми компонентами із врахуванням зауважень, які були отримані від експертів НАЗЯВО під час акредитації програми. Включення освітніх компонентів до ОНП ґрунтувалося також на врахуванні наукових інтересів здобувачів освіти та завантаженні провідних викладачів. «Англійська мова академічного спрямування» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іношомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить шість - вісім кредитів ЄКТС). Погоджуємося із зауваженням щодо доцільності об'єднання ОК8 з ОК10 в одну ОК «Управління стратегічними проектами відновлення» обсягом 6-7 кредитів, але плануємо його врахувати при розробці ОНП 2027 р.</p>
			<p>5. Зазначення у програмі загального обсягу вибіркового дисциплін у 16 кредитів ускладнює розуміння можливостей для індивідуалізації освітньої траєкторії здобувачів та не дозволяє оцінити повноту охоплення різних аспектів публічного управління. Необхідно навести орієнтовний каталог вибіркового дисциплін з можливістю вибору не менше ніж з 2-3 варіантів для кожного блоку, охопивши такі напрями як цифрова трансформація публічного управління, управління</p>	<p>Не враховано (Перелік вибіркового дисциплін з їх силабусами за окремими спеціальностями наведено за посиланням https://www.pdau.edu.ua/content/perelik-vybirkovyh-navchalnyh-dyscyplin-osvitno-naukovyuh-program-2025-2026)</p>

			людськими ресурсами в публічній сфері, фінансовий менеджмент, регіональна політика, антикризовий менеджмент та публічно-приватне партнерство.	
			6. Доцільно передбачити можливість обрання дисциплін з інших освітніх програм університету, що сприятиме посиленню міждисциплінарності та розширенню дослідницького інструментарію здобувачів, особливо важливого для комплексного вивчення проблем публічного управління на перетині різних галузей знань.	Не враховано <i>(Можливість обрання дисциплін з інших освітніх програм університету передбачена чинними положеннями про освітню діяльність)</i>
			7. Стосовно наукової складової доцільно передбачити участь здобувачів у наукових проєктах або грантових програмах як бажаний компонент наукової підготовки, що сприятиме формуванню практичних навичок залучення фінансування досліджень та міжнародної наукової співпраці, особливо важливих в умовах інтеграції України до європейського дослідницького простору	Не враховано <i>(наукова робота аспірантів апіорі здійснюється в межах виконання науково-дослідної теми кафедри економіки та публічного управління «Формування ефективної системи публічного управління в Україні» (державний реєстраційний номер 0117U007104))</i>
			8. Програма передбачає лише педагогічну практику обсягом 3 кредити, що є недостатнім для формування практичних компетентностей у майбутніх дослідників публічного управління, особливо враховуючи те, що багато здобувачів третього рівня вищої освіти не мають попереднього досвіду роботи в органах влади. доцільно запровадити окремий компонент «Практика в органах публічного управління» обсягом 3-4 кредити, що передбачатиме стажування в органах державної влади, місцевого самоврядування або громадських організаціях, де здобувачі зможуть не лише спостерігати за процесами прийняття управлінських рішень, а й брати участь у розробці стратегічних документів, аналітичних записок та проєктів нормативно правових актів.	Не враховано <i>(Внутрішній стандарт спеціальності передбачає проведення лише педагогічної практики)</i>
			9. Варто активніше залучати практиків-управлінців до викладання фахових дисциплін та розроблення кейсів на основі реальних управлінських ситуацій, що підвищить практичну цінність освітньої програми.	Враховано
Зовнішній стейкхолдер, випускниця ОНП	Світлана КАРАПИШ	Комунальний заклад Полтавський багатопрофільний	Переглянути контент позиції «Придатність до працевлаштування» підрозділу «4 –Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» розділу «1. Профіль освітньо-наукової	Враховано

		ліцей №1 ім. І. П. Котляревського, директор, доктор філософії з публічного управління та адміністрування	програми «Публічне управління та адміністрування», доповнивши її такими професіями як «керівники підприємств, установ та організацій», «директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.), «керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (1210.01).	
--	--	--	---	--